

De geschiedenis van het vak kent diverse grootheden die met hun prestaties de huidige generaties een dienst hebben bewezen. Net als in de tulpen-teelt kun je ze 'Toppers' noemen. In deze serie zijn 'Toppers' geraapt uit de ereleden van de (K)AVB en de laureaten van het Damesfonds. In deze aflevering aandacht voor Johan Frederik Christiaan Dix (1881-1988).

Tekst: Arie Dwarswaard
Foto: Archief KAVB

Dix toppunt van veelzijdigheid

In één pagina het volle leven van Johan Frederik Christiaan Dix beschrijven is onbegonnen werk. En dus doen we hem per definitie tekort. Toch een poging om de veelzijdigheid van deze topper te belichten.

Schrijven, veredelen, keuren, redigeren, hij deed het allemaal in zijn lange leven. Op zijn 65e moest hij het op doktersadvies rustiger aan gaan doen. Dat lukte maar gedeeltelijk. De brede interesse bleef tot vlak voor zijn overlijden op 107-jarige leeftijd.

LIEFDE

Vanaf zijn jeugd was Dix zeer in planten geïnteresseerd. Die interesse leverde hem in 1902 een bijzondere baan op: veredelaar bij de Haarlemse firma E.H. Krelage & Zn. Samen met toenmalig eigenaar Ernst Krelage startte hij een doelbewust, uitgekiend veredelingsprogramma op. Uniek voor die tijd en met een goed resultaat. Het werd de basis voor onder meer de leliebloemigen en Mendeltulpen. Naast de tulp ging hij ook narcissen, dahli's, hyacinten, gladiolen en Hippeastrum veredelen. Ze werden weliswaar op naam van Krelage geregistreerd, maar droegen Dix' handtekening.

Tegelijkertijd ging Dix schrijven. Heel veel schrijven. Voor het tijdschrift *Floralia*, voor het Weekblad voor Bloembollencultuur, voor de serie *Weten & Kunnen*, en altijd met enthousiasme en een grote mate van kennis. Van 1920 tot 1946 was hij van diverse bladen redacteur, vaak van meer titels tegelijk. Dat schrijven bleef hij doen tot op

hoge leeftijd. In 1973 en 1974 zette hij in een serie artikelen uiteen hoe de sortimentsontwikkeling van tulp, narcis, iris en hyacint in Nederland was verlopen. Hij was toen 92 jaar oud. De serie was inhoudelijk zo goed, dat de KAVB deze in boekvorm uitbracht. Nog steeds is dit een onmisbare bron van informatie.

ORGANISATOR

Naast veredelen en schrijven vond Dix ook nog tijd om zich in het organisatieleven te storten. Zo stond hij in 1911 aan de wieg van de Nederlandse Gladiolus Vereniging, een eigen vereniging die tot begin jaren negentig zelfstandig, dus buiten de KAVB, opereerde. In 1918 richtte hij de Nederlandse Dahlia Vereniging op, die nog steeds bestaat. Binnen de Algemeene Vereeniging voor Bloembollencultuur maakte hij decennia lang deel uit van diverse subcommissies, waaronder tulp, narcis en dahlia. In 1940 werd hij benoemd tot secretaris van de Commissie voor de Registratie van Tulpennamen. Daarmee was hij de spil voor de uitgaven van de *Classified List of Tulip Names* die tussen 1948 en 1965 verschenen.

VEEL LOF

Al dat werk bleef uiteraard niet onopgemerkt bin-

nen de bloembollenwereld. Dix was de wandelende kennisbron waar het ging om sortiment en de ontwikkeling ervan. Voor zijn tomeloze inzet werd hij op verschillende momenten beloond. Op zijn 70e verjaardag benoemde de KAVB hem tot erelid. Op dezelfde bijeenkomst werd hij benoemd tot Ridder in de Orde van Oranje Nassau. In 1961 overhandigde professor Van Slogteren aan Dix de grote gouden Nicolaas Damesmedaille. Dix kreeg deze hoge onderscheiding voor vijftig jaar inzet voor de Commissie voor Nomenclatuur van de KAVB. Dix sprak daarna de aanwezigen toe en zette even helder uiteen wat de 20e eeuw aan sortimentsontwikkeling had gebracht.

En nog was het niet gedaan met het loven en prijzen. In 1986 werd Dix honderd jaar. Tijdens de Algemene Ledenvergadering van de KAVB van dat jaar werd een nieuwe onderscheiding in het leven geroepen: de Dixpenning. Deze is bestemd voor hen die zich meer dan gemiddeld verdienstelijk hebben gemaakt voor de veredeling van een of meer bolgewassen. Dix mocht zelf de eerste penningen uitreiken en hield daarna uit het hoofd nog een toespraak. Op 27 december 1988 overleed hij, 107 jaar oud. Aan het leven van een legende kwam een einde.